

Stanovisko k použití soukromého technického záznamového zařízení strážníka k plnění úkolů obecní policie

Ministerstvo vnitra, odbor bezpečnostní politiky obdržel žádost o zaujetí stanoviska ve shora uvedené věci.

S ohledem na věcnou působnost zdejšího odboru sdělujeme k položeným dotazům následující:

Ad 1)

„Dobrý den, rád bych požádal MV ČR o stanovisko ve věci pořizování dokumentace obecní policií soukromými nosiči strážníků. Obecní policie je dle § 24b odst. 1 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii oprávněna pořizovat foto/video dokumentaci přestupkového jednání a zákroků strážníků OP z veřejných míst. Jak se MV staví k pořizování této fotodokumentace/videodokumentace na strážníky vlastněné soukromé zařízení, ať už osobní kamery na těle strážníků či jejich soukromé mobilní telefony. Samozřejmostí je okamžité zavedení do spisu vedeného přestupku a smazání na daném soukromém nosiči, tak aby s ním již strážník dále nedisponoval. Je takto pořízený foto/video záznam přípustný dle ust. § 51 odst. 1 zák. č. 500/2004 Sb., správního řádu ve správním řízení, či v závažnějších případech u soudního jednání, jako důkaz? Je tento záznam pořízen takovým způsobem aby byl v tomto řízení přípustný v případě jeho zavedení do spisu přestupku během téže pracovní směny kdy byl záznam pořízen? Nezasahuje takovým způsobem aby byl nepřípustný do čl. 10 Usnesení vlády č. 2/1993 Sb., Listiny základní práv a svobod, jelikož nemá za cíl dehonestovat ani strážníkem shromažďovat informace o dané osobě ale pouze dokumentovat zákrok strážníka?“.

Stanovisko OBP:

„§ 24b zákona o obecní policii

(1) Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.“

Obdobným oprávněním disponuje i Policie České republiky v § 62 zákona o Policii České republiky:

„§ 62 - Pořizování záznamů

(1) Policie může, je-li to nezbytné pro plnění jejích úkolů, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy osob a věcí nacházejících se na místech veřejně přístupných a zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu úkonu.“

Podle právního názoru zdejšího odboru, bez ohledu na to, na jakém místě je prováděn zákrok nebo úkon obecní policie/strážníka platí, že § 24b zákona o obecní policii, ani žádné jiné ustanovení tohoto, nebo jiného zákona nestanoví, jaký druh

technického zařízení lze ke splnění zákonného oprávnění obecní policie, resp. kdo má být vlastníkem takového zařízení.

Podle našeho názoru, pokud jsou současně splněny (vedle obecné povinnosti mlčenlivosti stanovené zákoníkem práce, případně zákonem o obecní policii) i podmínky předpisů upravujících ochranu osobních údajů, včetně nařízení 2016/679 EU (GDPR), zaměstnavatel strážníka takový způsob zpracování osobních údajů připustí a zároveň přijme organizační a technická opatření k tomu, aby zajistil své povinnosti podle GDPR (tj. zejména poučení strážníků, pokyny, namátkové kontroly a evidenci soukromých zařízení takto používaných, apod.), je možno využít, v tomto případě, soukromá technická záznamová zařízení strážníků.

Podrobnosti ke zpracování osobních údajů obecní policií stanoví § 24a zákona o obecní policii.

Pravidla případného použití/využití soukromých technických záznamových prostředků strážníků by měl stanovit interní akt řízení konkrétní obecní policie, zejména pak pracovní řád, který by měl, vedle výše uvedených organizačních a technických opatření zejména vymezit:

- a) co se rozumí technickým záznamovým zařízením [v příslušném ZPPP Policie ČR se uvádí, že se jedná „o prostředek zaznamenávající obraz (např. foto, video), zvuk (např. mikroport, mikrofon, diktafon) nebo kombinaci obrazu a zvuku, polohu (např. GPS)“], a
- b) k jakému účelu a v jakých případech může být použito soukromé technické záznamové zařízení (pokud např. bude používáno spolu nebo vedle se zařízením poskytnutým zaměstnavatelem nebo zda bude používáno výhradně soukromé zařízení atd.).

Dále připomínáme, že využít takových záznamů nelze k jiným účelům než k těm, které striktně souvisejí s plněním úkolů obecní policie. Tzn., není možné například umisťovat pořízené záznamy na sociální sítě, či je jinak šířit do veřejného prostoru. Pořízení záznamů z preventivních důvodů, například k prokázání, zda nedocházelo ze strany strážníka k nezákonnému či neprofesionálnímu jednání a vystupování, zákonný účel jednoznačně splňuje a odpovídá též požadavkům judikatury (například Evropského soudu pro lidská práva) při stanovení důkazního břemene v případech tvrzení, že osoba byla ze strany strážníka vystavena diskriminačnímu, mučícímu či jinému nevhodnému jednání.

Důležité ovšem je, aby stejně jako při jakémkoliv jiném výkonu povinností a oprávnění strážníka byla i při pořizování záznamů dodržena zásada přiměřenosti postupu strážníka, a to z hlediska vztahu míry zásahu do práv osob, jichž se záznamy týkají, a konkrétního úkolu, který tím obecní policie plní. Platí, že je-li účelem pořízení záznamu například dokumentace protiprávního jednání, předcházení porušení místních záležitostí veřejného pořádku či je pořizován záznam o zákroku nebo úkonu obecní policie, bude zákonný znak nezbytnosti naplněn.

Při všech případech pořizování záznamů osobní povahy je třeba také respektovat právo fyzické osoby na ochranu osobnosti, zejména lidské důstojnosti, soukromí a projevů osobní povahy.

Co se týče případné využitelnosti takto pořízených osobních údajů správním orgánem při dokazování, na tuto otázku dává kladnou odpověď přiložený judikát Nejvyššího správního soudu, resp. výtah z tohoto rozsudku.

Ad 2)

„OP je dle ust. § 24b odst. 1 zák. č. 553/1991 Sb., o obecní policii oprávněna pořizovat foto/video dokumentaci z míst veřejně přístupných, popřípadě takové záznamy z průběhu úkonů a zákroků. Jak se pořizování záznamů z úkonů a zákroků dotýká práva na ochranu osobních údajů v případě, že je zákrok směřován např. do bytu či jiného soukromého prostoru pachatele. Tento prostor není nadále veřejným, ale okolnosti zákroku si vyžadují vstup strážníka do těchto prostor a ten chce být chráněn záznamem jeho soukromé osobní kamery dle první části dotazu. Samozřejmostí je opět zavedení do spisu a smazání tohoto záznamu ze soukromého nosiče dat strážníka.“.

Stanovisko OBP:

„§ 24b zákona o obecní policii

(1) Obecní policie je oprávněna, je-li to potřebné pro plnění jejích úkolů podle tohoto nebo jiného zákona, pořizovat zvukové, obrazové nebo jiné záznamy z míst veřejně přístupných, popřípadě též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.“.

Obecně je nutno uvést, že zákon o obecní policii jednoznačně v § 24b odst. 1, větě druhé stanoví, že obecní policie je oprávněna pořizovat „též zvukové, obrazové nebo jiné záznamy o průběhu zákroku nebo úkonu.“.

Toto ustanovení tedy odpovídá postavení obecní policie/strážníka, která/který plní své úkoly při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku jak na veřejných prostranstvích obce, tak i mimo ně. Je logické, že všechny zákroky a úkony strážníka, z povahy věci, nemohou probíhat pouze na veřejných prostranstvích.

K použití soukromých záznamových prostředků platí, i v tomto případě, informace uvedené k první části dotazu.

Závěrem si dovoluujeme připomenout, že výkon práv a povinností strážníka je výkonem veřejné moci v působnosti obce. Z tohoto titulu se tedy domníváme, že přednost při používání technických záznamových zařízení by měla mít zařízení, která pořídila obec, před soukromými zařízeními ve vlastnictví strážníků.

23. 7. 2021